

28 Cdo 5711/2017

Lze-li očekávat, že by námitka započtení vznesená podle [§ 98 věty druhé o. s. ř. s](#) ohledem na obtížnost zkoumání existence a výše započítávané pohledávky nepřiměřeně prodlužovala řízení o pohledávce uplatněné žalobou, je možné konstatovat nemožnost započtení pohledávky pro nejistotu a neurčitost ([§ 1987 o.z.](#)).

ROZSUDEK

Nejvyšší soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Eliáše, Ph.D., a soudců Mgr. Petra Krause a Mgr. Zdeňka Sajdlá ve věci žalobce P. J., zastoupeného JUDr. Miroslavem Dřoubalem, advokátem se sídlem v Kutné Hoře, nám. Národního odboje 48/1, proti žalovanému S. J., zastoupenému JUDr. Jiřím Kalousem, advokátem se sídlem v Praze 1, Malá Štupartská 635/6, o 101.872 Kč, vedené u Okresního soudu v Kutné Hoře pod sp. zn. 7 C 264/2014, o dovolání žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 10. května 2017, č. j. 25 Co 75/2017-221, takto:

Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 10. května 2017, č. j. 25 Co 75/2017-221, se ruší a věc se tomuto soudu vrací k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Okresní soud v Kutné Hoře rozsudkem ze dne 3. 11. 2016, č. j. 7 C 264/2014-188, zastavil řízení ohledně částky 1.453 Kč (výrok I.), žalovanému uložil zaplatit žalobci 101.872 Kč (výrok II.) a rozhodl o náhradě nákladů účastníků řízení i státu (výroky III. a IV.). Žalobce se domáhal vydání bezdůvodného obohacení [[§ 451 zákona č. 40/1964 Sb.](#), občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „[obč. zák.](#)“), respektive [§ 2991 zákona č. 89/2012 Sb.](#), občanského zákoníku (dále jen „[o. z.](#)“)] vzniklého žalovanému nadužíváním spoluvlastněné nemovitosti bez právního důvodu od 1. 3. 2013 do 31. 12. 2014. Proti tomuto nároku, jež shledal soud po právu, žalovaný v řízení započel pohledávky na úhradu poloviny nákladů na údržbu a zachování společné věci, jakož i zaplacené daně z nemovitých věcí. Pokud jde o řečenou daň, žalobce pohledávku žalovaného zčásti uznal a v odpovídajícím rozsahu vzal svou žalobu zpět, což vyústilo v parciální zastavení řízení výrokem I. Ostatní žalovaným specifikované náklady se pak svým charakterem podle soudu převážně vztahovaly k užívání obytného objektu a musel je hradit sám uživatel (přenášení těchto výdajů na žalobce by bylo nemravné). Že by provedenými úpravami došlo ke zhodnocení nemovitosti, žalovaný navzdory poučení neprokázal. Soud tudíž ke zmíněné kompenzační námitce nepřihlížel a žalobě vyhověl potud, pokud nebyla žalobcem vzata zpět, jelikož požadavek žalobce odpovídal znalecky vyčíslené výši majetkového prospěchu na straně žalovaného.

Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 10. 5. 2017, č. j. 25 Co 75/2017-221, rozsudek soudu prvního stupně k odvolání žalovaného (jímž nebyl zpochybněn výrok I. prvoinstančního rozhodnutí) v napadeném rozsahu potvrdil (výrok I.) a rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení (výrok II.). Odvolací soud podrobil přezkumu skutkové i právní úvahy okresního soudu a shledal je příležitostnými, přičemž nárok žalobce týkající se období do 31. 12. 2013 posoudil dle [§ 451 a násl. obč. zák.](#), zatímco požadavek za užívání společných nemovitostí žalovaným po 1. 1. 2014 subsumoval [§ 2991 a násl. o. z.](#) Námitku, již vznesl žalovaný v podání ze dne 3. 12. 2014, doručeném zástupci žalobce dne 9. 12. 2014, soud hodnotil dle [§ 1982](#) a [§ 1987 odst. 2 o. z.](#), jelikož bylo toto jednostranné právní jednání uskutečněno po účinnosti zákona č. [89/2012 Sb.](#) Právo žalobce na náhradu poloviny zaplacené daně z nemovitostí za roky 2000 až 2007 pak soud označil za promlčené, a tedy nekompensabilní ([§ 1987 odst. 1 obč. zák.](#)), přičemž ohledně částky, jež odpovídala dani za roky 2008 až 2014, vzal žalobce žalobu zpět. U ostatních pohledávek žalovaného neměl soud za prokázané,

že by byly ke dni provedení zápočtu splatné. Podotkl, že v tomto směru by žalovaného bylo namíste poučit ve smyslu [§ 118a zákona č. 99/1963 Sb.](#), občanského soudního řádu (dále jen „[o. s. ř.](#)“), ke zmíněnému poučení však nepřikročil, jelikož dotčené pohledávky pokládal za nekompensabilní především z jiného důvodu, a to pro nejistotu a neurčitost dle [§ 1987 odst. 2 o. z.](#) Žalovaným tvrzené opravy nebyly podle žalobce nezbytné a směřovaly pouze ke zlepšení podmínek bydlení uživatelů nemovitosti, „v daném případě je tedy otázkou, zda je vůbec nárok na vydání bezdůvodného obohacení dán, a již proto se jedná o pohledávku nejistou“, pohledávka „je rovněž neurčitá, a to vzhledem k účtovaným částkám“. Nejistota a neurčitost (jakož i částečné promlčení) vylučují kompenzabilitu pohledávky na úhradu pojistného placeného žalovaným za pojištění nemovitostí, nebylo-li ozeřejněno, zda šlo o pojištění staveb či domácnosti. Důvodně zpochybněn byl též tvrzený nárok na náhradu nákladů „údržby otopné soustavy“, neboť se dle žalobce jednalo o zajištění topení v domě výlučně užívaném žalovaným, i tato pohledávka je tudíž nejistou. Co se konečně týče poloviny částek, které žalovaný dle svých tvrzení vynaložil na údržbu ploch okolo domu (zahrady), jedná se podle žalobce o běžné náklady, které by měl nést ten, kdo nemovitosti výlučně užíval (navíc je sporné, zda žalovaný uvedené obnosy vynaložil), pročez lze také tuto pohledávku označit za nejistou. Okresní soud si tedy počínal správně, když k námitce započtení nepřihlížel a žalobě v rozsahu, v němž nebyla vzata zpět, vyhověl.

Proti rozsudku odvolacího soudu podal dovolání žalovaný, jenž zdůrazňuje, že v rámci své procesní obrany uplatnit protipohledávky za žalobcem v souhrnné výši jedné poloviny nákladů vynaložených jím na předmětnou nemovitost (její údržbu, opravy), tyto své nároky přitom náležitě konkretizoval a vyčísлил. Odvolací soud nicméně označil pohledávky žalovaného za nejisté a neurčité, a tudíž nezpůsobitelné k započtení dle [§ 1987 odst. 2 o. z.](#) Tento názor je jednak překvapivý, neboť nebyl krajským soudem dopředu jakkoli avizován, jednak nesprávný, neboť žalobce neurčitost či nejistotu započítávaných pohledávek

netvrdil ani neprokazoval. Odvolací soud zcela rezignoval na svou povinnost odstranit případnou nejistotu o existenci žalovaným započtených pohledávek řádně vedeným dokazováním, s kompenzační námitkou se nikterak nevypořádal a svůj úkol si ulehčil jejím paušálním odmítnutím. Nadto nelze přehlédnout, že případná neplatnost kompenzačního projevu vůle by byla podle § 580

a [§ 586 o. z.](#) toliko neplatností relativní, soud k ní tudíž nemohl přihlížet, jelikož se jí žalobce nedovolal. Vedle toho dovolatel namítá, že ustanovení občanského zákoníku z roku 2012 byla aplikována na všechny jeho pohledávky, přestože část z nich vznikla před 31. 12. 2013, a podle [§ 3028 odst. 3 o. z.](#) by se tedy jejich zánik měl řídit dosavadní právní úpravou.

Ze všech uvedených důvodů žalovaný navrhuje, aby Nejvyšší soud napadený rozsudek zrušil a věc odvolacímu soudu vrátil k dalšímu řízení.

K dovolání se vyjádřil žalobce, který navrhl jeho zamítnutí, neboť započítávané pohledávky žalovaného jsou nejen nejisté a neurčité, ale též neexistující (náklady vynaložené dovolatelem směřovaly ke zvýšení jeho životního standardu v užívané nemovitosti či udržování jeho domácnosti, proto není důvodu, aby se na jejich úhradě podílel žalobce).

V řízení o dovolání bylo postupováno podle [občanského soudního řádu](#), ve znění účinném od 1. 1. 2014 do 29. 9. 2017, které je dle čl. II bodu 2 zákona č. [293/2013 Sb.](#), kterým se mění zákon č. [99/1963 Sb.](#), občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů,

a některé další zákony, a čl. II bodu 2 zákona č. [296/2017 Sb.](#), kterým se mění zákon č. [99/1963 Sb.](#), občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [292/2013 Sb.](#), o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, rozhodující pro dovolací přezkum.

Nejvyšší soud se jako soud dovolací ([§ 10a o. s. ř.](#)) po zjištění, že dovolání bylo podáno řádně a včas, osobou k tomu oprávněnou a zastoupenou podle [§ 241 odst. 1 o. s. ř.](#), zabýval jeho přípustností.

Podle [§ 237 o. s. ř.](#) není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně, anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Dovolání je přípustné, jelikož se odvolací soud odchýlil od rozhodovací praxe Nejvyššího soudu při řešení otázky, podle jakého právního předpisu se posuzuje způsobilost pohledávky vzniklé před 31. 12. 2013 k započtení.

Odvolací soud pokládal za rozhodující pro aplikaci [§ 1987 odst. 2 o. z.](#) na všechny žalovaným započítávané pohledávky skutečnost, že bylo započtení provedeno po 1. 1. 2014, tedy datu účinnosti nového civilního kodexu. Jak ovšem Nejvyšší soud vložil a odůvodnil v rozsudku ze dne 18. 4. 2018, sp. zn. [32 Cdo 5234/2016](#), pro způsobilost pohledávek k započtení je podle [§ 3028 odst. 3](#), věty první, [o. z.](#) rozhodná právní úprava, kterou se řídí závazkový právní poměr, z něhož pohledávka vznikla (fakt, že v citovaném judikátu byla řešena problematika závazků smluvních, zatímco pohledávky namítené k započtení žalovaným mají původ v právní skutečnosti mimosmluvní, nezakládá podle dovolacího soudu relevantní odlišnost, jež by činila právě uvedený závěr v řešené věci neaplikovatelným). Použití [§ 1987 odst. 2 o. z.](#) na ty z tvrzených pohledávek žalovaného, jež měly vzniknout do 31. 12. 2013, je tedy ve zjevném rozporu s aktuální judikaturou vykládající [§ 3028 odst. 3 o. z.](#), a již z tohoto důvodu nemůže rozhodnutí odvolacího soudu obstát jako správné (dovolání bylo tedy podáno důvodně ve smyslu [§ 241a odst. 1 o. s. ř.](#)).

Vzhledem k tomu, že některé z kompenzovaných pohledávek měly vzniknout až po 1. 1. 2014, pokládá ovšem Nejvyšší soud za vhodné vyjádřit se stručně i k dovolacím námitkám týkajícím se výkladu [§ 1987 odst. 2 o. z.](#), jež nejsou korekcí úsudku o tom, jaký právní předpis aplikovat na řešený spor, náležitě vypořádány. Předně je třeba dovolateli přítakat v tom směru, že právní jednání, jímž by byla k započtení namítnuta pohledávka nekompensabilní dle [§ 1987 odst. 2 o. z.](#), by mohlo být stíženo toliko neplatností relativní

[k tomu viz Jäger, M. Zánik závazků započtením: současný právní stav a změny v novém soukromém právu. Praha: Linde, 2013. s. 284, Šilhán, J. In: Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721–2054). Komentář. 1. vyd. Praha:

C. H. Beck, 2014. s. 1118, a Výtisk, M. In: Petrov, J., Výtisk, M., Beran, V. a kol. Občanský zákoník. Komentář. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2017. s. 1997], ledaže by zde byly dány předpoklady přihlídnutí k neplatnosti soudem ex offio vypočtené v [§ 588 o. z.](#), jež však odvolací soud nepředestřel.

Pokud jde pak o výklad kritérií jistoty a určitosti pohledávek, jimiž zákon č. [89/2012 Sb.](#) nově podmiňuje jejich kompenzabilitu, je třeba uvést, že dřívější právní úprava započtení s těmito koncepty nepracovala, přičemž zákonodárce v důvodové zprávě k novému civilnímu kodexu na osvětlení popsané změny nenabídl než poznámku, že „započtení sleduje odstranění vzájemných pohledávek zúčastněných osob, nikoli vyvolání nejasností a následných sporů“ a že pravidlo vylučující započtení pohledávek neurčitých a nejistých je v souladu se „standardními úpravami“. Toto zdůvodnění skýtá exegezi [§ 1987 odst. 2 o. z.](#) jen velmi malou oporu. Důvodová zpráva by mohla být nápomocnou alespoň potud, pokud zdůrazňuje, že do českého právního řádu nebylo převzato podmínění započitatelnosti pohledávky její likviditou. Z dané pasáže nicméně vyplývá, že tvůrci osnovy občanského zákoníku zmíněný pojem patrně spojovali s rozdílem mezi nominální a skutečnou hodnotou pohledávky, a připisovali mu tedy poněkud jiný význam než dřívější právní věda československá [jež likviditu vázala na snadnou dokazatelnost započítávané pohledávky co do důvodu i rozsahu, srovnej např. Sedláček, J. Obligační právo I. Praha: Wolters Kluwer, 2010 (pův. 1933). s. 234, a Nýdl, B. Kompensace v československém civilním právu procesním: procesuální studie. Praha: Nákladem Knihovny Sborníku věd právních a státních, 1937. s. 42 a násled., viz též Sommer, O. Učebnice soukromého práva římského II. Praha: Wolters Kluwer, 2011 (pův. 1946). s. 115] či jurisprudence zahraniční, včetně právní vědy francouzské, v níž se za likvidní pokládají právě pohledávky, jež jsou jisté a jejichž výše je určitá [viz např. Weill, A., Terré, F. Droit Civil. Les Obligations. Quatrieme édition. Paris: Dalloz, 1986. s. 1023,

a Légier, G. Droit Civil. Les Obligations. 18e édition. Paris: Dalloz, 2005. s. 197; francouzský právní řád, jemuž je podmínění kompenzability pohledávek jejich jistotou, respektive likviditou vlastní (srovnej čl. 1347-1 francouzského občanského zákoníku, ve znění účinném od 1. 10. 2016), by se mohl jevit přirozeným inspiračním zdrojem pro výklad sporného [§ 1987 odst. 2 o. z.](#), dovolací soud se nicméně domnívá, že přenositelnost úvah vyslovených na téma kompenzability nelikvidních pohledávek v kontextu francouzského práva do poměrů českého práva je omezená, jelikož právní řád Francouzské republiky institut započtení koncipuje podstatně odlišně, jak dokládá již existence zdejšímu právu neznámého rozdílu mezi započtením zákonným (compensation légale) a započtením soudním (compensation judiciaire, srovnej např. Jourdan, L. La compensation: consécration et interrogations. Journal des Sociétés, 2016, č. 144, s. 32–34), který je navíc právě z hlediska významu podmínky likvidity kruciólní (viz čl. 1348 francouzského občanského zákoníku, ve znění účinném od 1. 10. 2016)].

Požadavek likvidity je coby předpoklad způsobilosti pohledávky k započtení odedávna ospravedlňován ochranou věřitele, který nemá být při vymáhání svého práva nadmíru zdržován vznášením námitek započtení obtížně prokazatelných vzájemných pohledávek ze strany dlužníka [srovnej Arndts, K. L. Učební kniha pandekt II. Praha: Wolters Kluwer, 2010 (pův. 1886). s. 143]. Toto hledisko současně prostupuje i moderní kodifikační projekty na poli soukromého práva, pročez je jím zdůvodněna kupříkladu norma limitující započítávání nejistých pohledávek obsažená v čl. III. – 6:103 Návrhu společného referenčního rámce [Bar, Ch. von, Clive, E. Principles, definitions and model rules of European private law: draft common frame of reference (DCFR). Volume 2. Munich: Sellier. European Law Publishers, 2009, s. 1121; tezí, dle níž by pravidlo o vyloučení započtení nejistých a neurčitých pohledávek obsažená v [§ 1987 odst. 2 o. z.](#), mělo být interpretováno ve vazbě na evropské kodifikační návrhy, viz v Pelikánová, I. Obchodní právo. Obligační právo – komparativní rozbor. 4. díl. Praha: ASPI, 2009. s. 357].

V právních rádech německém [Feldmann, B. von. In: Heinrichs, H. et al. Münchener Kommentar zum Bürgerliches Gesetzbuch. Band 2. Schuldrecht, Allgemeiner Teil (§ 241–432). 3. Aufl. München: C. H. Beck, 1994. s. 1505, a Palandt, O. Bürgerliches Gesetzbuch. 66. Aufl. München: C. H. Beck, 2007. s. 577] i rakouském [Dullinger, S. In: Achatz, M. et al. Kommentar zum Allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuch. 2. Band. § 1175 bis 1502 ABGB. Dritte, neubearbeitete und erweiterte Aufl. Wien: Manzsche Verlags- und Universitätsbuchhandlung, 2002. s. 500, a Griss, I. In: Koziol, H., Bydliński, P., Bollenberger, R. Kurzkommentar zum ABGB. Zweite, überarbeitete und erweiterte Aufl. Wien: Springer, 2007. s. 1705] je likvidita coby hmotněprávní podmínka započtení v zásadě odmítána proto, že je tamější procesní právo s to reagovat na problém zdržování [občanského soudního](#) řízení neúčelným započítáváním obtížně prokazatelných protipohledávek specifickými procesními nástroji (viz Peters, E., Musielak, H.-J. In: Lüke, G., Walchshöfer, A. Münchener Kommentar zur Zivilprozessordnung. Band 1. München: C. H. Beck, 1992. s. 1030 a s. 1866, jakož i Kodek, G. E., Mayr, P. G. Zivilprozessrecht. Wien: Facultas, 2011. s. 221–222). Nemá-li český právní řád procesněprávních instrumentů, jimiž by se tomuto obstruování mohl bránit (efektivními nástroji v uvedeném směru nejsou koncentrace řízení v prvním stupni ani princip neúplné apelace, k tomu viz např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 11. 2016, sp. zn.

[26 Cdo 2783/2016](#), ze dne 25. 7. 2017, sp. zn. [28 Cdo 2795/2017](#), a ze dne 29. 5. 2018, sp. zn. [23 Cdo 4972/2017](#)), je možné normu zakotvenou v [§ 1987 odst. 2 o. z.](#) použít ke kompenzaci zmíněného nedostatku.

Aniž by dovolací soud mnil dotčené normě zcela upřít uplatnění mimo soudní řízení a aniž by popíral závěr, že nejistota a neurčitost pohledávky může být vyvolána též jinými faktory než obtížnou dokazatelností [blíže viz Šilhán, J. In: Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721–2054). Komentář. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014. s. 1145–1146], dospívá tedy k závěru, že v kontextu civilního procesu by měl být smysl [§ 1987 odst. 2 o. z.](#) spatřován zejména v ochraně věřitele před tím, aby řízení o jím uplatněné pohledávce bylo zdržováno složitým prokazováním protipohledávek dlužníkůvých. Lze-li očekávat, že by námitka započtení vznesená podle § 98, věty druhé, [o. s. ř.](#) s ohledem na obtížnost zjišťování existence a výše započítávané pohledávky nepřiměřeně prodlužovala řízení o pohledávce uplatněné žalobou, je možné konstatovat nekompenzabilitu započítávané pohledávky pro nejistotu a neurčitost (nikoli nepodobné řešení srovnej v čl. 6:136 nizozemského občanského zákoníku).

Současně však nelze daný nástroj aplikovat způsobem, který by žalovaného zcela zbavoval námitky započtení jako zákonem předvídané procesní obrany. V tomto světle se postup odvolacího soudu při nakládání s [§ 1987 odst. 2 o. z.](#) v řešené věci jeví poněkud excesivním. Nebylo by správné, aby na základě citovaného ustanovení mohl soud odhlédnout od jakékoli vzájemné pohledávky žalovaného dlužníka, pokud proti ní žalující věřitel uplatní racionální argumentaci, neboť tím není řízení o žalobou uplatněné pohledávce bez dalšího zdržováno. Za nejistotu a neurčitou ve smyslu [§ 1987 odst. 2 o. z.](#) není pohledávku uplatněnou k započtení podle § 98, věty druhé, [o. s. ř.](#) povětšinou namístě označit, pakliže pochybnosti o její existenci vyvolává toliko spornost právní kvalifikace, nikoli problematičnost zjišťování skutkových předpokladů jejího vzniku. Nadto lze usuzovat, že je dovození nekompenzability protipohledávky v rámci civilního procesu méně často přílehlavé tam, kde započítávaná pohledávka vyvstává ze stejného právního vztahu jako pohledávka uplatněná žalobou (srovnej opět Bar, Ch. von, Clive, E. Principles, definitions and model rules of European private law: draft common frame of reference (DCFR). Volume 2. Munich: Sellier. European Law Publishers, 2009, s. 1121–1122). Rozporoval-li tedy žalobce žalovaným uplatněné pohledávky na úhradu poměrné části prostředků vynaložených na údržbu a zachování nemovitosti i ploch v jejím okolí, respektive zajištění chodu domácnosti jejího uživatele argumentem, že podobné náklady nezakládají bezdůvodné obohacení druhého ze spoluvlastníků, a to v řízení, v němž bylo uplatněno právo na vydání majetkového prospěchu získaného žalovaným spoluvlastníkem v důsledku užívání téhož objektu nad rámec spoluvlastnického podílu, bylo namístě, aby se soud s uvedeným právním argumentem vypořádal a formuloval v daném směru přezkoumatelný úsudek, nikoli pouze konstatoval nejistotu a z toho plynoucí nezpůsobilost dané pohledávky k započtení. I v tomto ohledu se tedy právní posouzení věci odvolacím soudem jeví nesprávným.

Lze konečně přitakat i dovolatelově námitce, že zhodnocení pohledávek uplatněných žalovaným k započtení jako nejistých a neurčitých odvolacím soudem bylo do značné míry překvapivým (k překvapivosti srovnej např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 4. 2015, sp. zn. [30 Cdo 4204/2014](#), nebo rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 14. 1. 2015, sp. zn. [28 Cdo 2464/2014](#), a ze dne 18. 10. 2016, sp. zn. [22 Cdo 1114/2016](#)), neboť soud prvního stupně tyto kategorie neaplikoval a v odvolacím řízení nebylo jejich použití nikterak avizováno (pochybnosti žalobce o existenci těchto pohledávek, jež vyslovil ve vyjádření k odvolání na č. l. 206–207, směřují spíše k podpoře závěrů soudu první instance a nelze je pokládat za poukaz na normu obsaženou v [§ 1987 odst. 2 o. z.](#)). Posouzení věci odvolacím soudem bylo tudíž v naznačeném ohledu z hlediska dosavadního průběhu řízení originálním a obtížně předvídatelným, čímž byl žalovaný zbaven příležitosti plnohodnotně právně a

skutkově argumentovat k otázkám, jež se ukázaly z hlediska napadeného rozhodnutí nosnými.

Nejvyššímu soudu neuniklo, že odvolací soud zpochybnil kompenzabilitu pohledávek žalovaného též proto, že neměl za doložené, že by byly ke dni započtení splatnými. Tuto úvahu však krajský soud zřetelně vyslovil toliko podpůrně a nelze ji považovat

za plnohodnotný důvod, jenž by byl samostatnou argumentační alternativou k úsudku o nejistotě a neurčitosti započtených pohledávek, jak se nade vší pochybnost podává ze skutečnosti, že odvolací soud, ač dovedl neunesení důkazního břemene žalovaným ohledně jím vznesené námitky (k pojmu námitky srovnej Macur, J. Důkazní břemeno v civilním soudním řízení. Brno: Masarykova univerzita, 1995. s. 67–71), vědomě nepřikročil k udělení odpovídajícího poučení ve smyslu [§ 118a o. s. ř.](#) Nelze ostatně přehlédnout, že i konstatování nezpůsobilosti pohledávek žalovaného k započtení pro nesplátnost by bylo za dané procesní situace pro účastníky překvapivým.

Ze všech výše uvedených důvodů přikročil Nejvyšší soud ke zrušení rozhodnutí odvolacího soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Odvolací soud je podle § 243g odst. 1, části věty první za středníkem, [o. s. ř.](#) ve spojení s [§ 226 o. s. ř.](#) vázán právními názory dovolacího soudu vyslovenými v tomto rozhodnutí.

O náhradě nákladů řízení včetně nákladů řízení dovolacího bude rozhodnuto v rámci nového rozhodnutí o věci (§ 243g odst. 1, věta druhá, [o. s. ř.](#)).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 1. 10. 2018

JUDr. Jan Eliáš, Ph.D. předseda senátu